

PARTICIPAREA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE LA REALIZAREA SARCINILOR CE DECURG DIN CONFERINȚĂ

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 984

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 28 februarie 1969
4 pag. 25 bani

Frontul Unității Socialiste adresează slujitorilor școlii: profesori, învățători, educatori — unul dintre cele mai importante detașamente ale intelectualității țării — chemarea de a se consacra și în viitor, cu toate puterile, pregătirii temeinice a elevilor și studenților, lărgirii orizontului lor de cunoștințe profesionale și de cultură generală, educării lor politico-ideologice pe temelia concepției marxist-leniniste despre lume și viață, formării lor ca cetățeni hotărâți să aducă o tot mai activă contribuție la mersul ascendent al societății noastre.

Votăm pentru

socialism, bunăstare,

democrație și umanism

CETĂTENI ȘI CETĂTENE!

Votind candidații Frontului Unității Socialiste, votați pentru dezvoltarea științei și învățămîntului, pentru înflorirea artei și literaturii, pentru ridicarea nivelului de cultură al maselor largi populare!

(DIN „MANIFESTUL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE”)

La 2 martie poporul nostru se va prezenta în fața urnelor pentru a-și alege deputații în Marea Adunare Națională, în consiliile populare județene, municipale, orașenești și comunale. Această manifestare înaltă a democratismului și umanismului orînduirii noastre — în care puterea se află în minile clasei muncitoare, aliată cu țărănimca, realizându-se, în fapt, principiul guvernării țării de către popor — se desfășoară în contextul unor adînci transformări innoitoare, al unor succese însușitoare în toate domeniile vieții economice, politice și sociale.

Partidul Comunist Român, forța conducătoare unanim recunoscută a societății noastre, se prezintă în fața alegătorilor — în cadrul Frontului Unității Socialiste — înconjurat de încrederea și devotamentul maselor. Oamenii muncii de la orașe și sate s-au putut convinge încă o dată, pe temeiul propriei lor experiențe, că între vorbele și faptele partidului există o deplină concordanță, că programul înfățișat poporului de Congresul al IX-lea, diversificat și concretizat de Conferința Națională și de plenarele C.C. al P.C.R., se realizează cu consecvență.

Însușite de o înaltă conștiință patriotică, de devotament neprețuit față de cauza socialismului, clasa muncitoare, țărănimca, intelectualitatea, oamenii muncii de toate naționalitățile, entuziasmul nostru tineresc, priceputul corp didactic înfăptuitor, cu elan și încredere neobădită politica profund științifică, realizată a partidului de edificare pe meleagurile României a socialismului, asigurînd înaintarea țării pe o linie continuă ascendentă.

Principala trăsătură caracteristică a evoluției sociale a României în perioada ultimilor ani este procesul vast și multilateral de adîncire a democrației socialiste, de amplificare a participării maselor la conducerea statului, proces definitoriu pentru dezvoltarea și consolidarea societății noastre. În noul climat al vieții sociale românești contemporane a devenit o practică curentă punerea în dezbaterea opiniei publice a proiectelor de legi precum și a măsurilor privitoare la cele mai importante laturi ale construcției socialiste. Politica națională marxist-leninistă a partidului nostru de asigurare a condițiilor economice, politice și social-culturale pentru realizarea deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, de întărire a frăției tuturor membrilor societății socialiste, a muncii lor unite pentru înflorirea patriei comune se bucură de deplină aderență a întregului popor. Prietenia, unitatea de nezdruccinat dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare reprezintă unul dintre izvoarele forței și trăiniciei orînduirii noastre, fiind reliefată pregnant și cu prilejul desfășurării campaniei electorale. Constituirea consiliilor naționalităților conlocuitoare a creat un cadru și mai favorabil participării active a acestora, alături de poporul român, la conducerea treburilor obștești.

Realitatea fundamentală care sintetizează transformările petrecute în climatul social al României contemporane, pentru care masele largi vor vota la 2 martie cu încredere nestrămutată și cu sentimentul datoriei patriotice împlinite, o constituie unitatea moral-politică a poporului în jurul Partidului Comunist Român. Conștiință această realitate, rezultat al izbinii depline și definitive a socialismului în țara noastră, Frontul Unității Socialiste — organism larg democratic, în care sînt reprezentate, alături de P.C.R., principalele organizații de masă, obștești și profesionale, precum și consiliile oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare — intruchipează unitatea trainică a tuturor forțelor națiunii socialiste, contribuind la întărirea coeziunii societății noastre.

Frontul Unității Socialiste a venit în fața alegătorilor cu un bilanț de realizări concrete și cu o perspectivă cuprinzătoare, exprimînd voința fierbinte a poporului de a obține noi succese. La înfăptuirea acestui vast program constructiv sînt chemați să aducă o contribuție esențială, împreună cu toți oamenii muncii, viitorii deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare. Toată de aceea Frontul Unității Socialiste a propus drept candidați în alegeri pe cei mai activi muncitori, țărani, intelectuali, printre care și un important număr de vrednici slujitori ai școlii.

Prin puternică eferescență politică și avîntul în muncă pe care le-a generat campania electorală, alegerile de la 2 martie, la care, alături de întregul popor, slujitorii școlii vor participa animați de încrederea și sentimentul datoriei împlinite, se înscriu în constelația anilor socialismului ca un eveniment ce marchează hotărîrea întregii noastre națiuni de a edifica pe pămîntul României societatea bunăstării, democrației și umanismului deplin.

În șirul marilor realizări cu care țara noastră se prezintă la alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în organelle locale ale puterii de stat, un loc de frunte îl ocupă și cele care privesc ridicarea nivelului de cultură al poporului. Prin grija partidului învățămîntul cunoaște o continuă dezvoltare, aducînd o contribuție de cea mai mare însemnătate la creșterea gradului de cultură al populației de la orașe și sate, la înflorirea spirituală a națiunii noastre socialiste.

■ În cele circa 15.000 școli de cultură generală sînt cuprinși circa 3,3 milioane de elevi, în fapt toți copiii de vîrstă școlară. Pe băncile școlilor și facultăților învață în acest an școlar aproape 4.272.281 de elevi și studenți.

■ În anul 1968 s-au cheltuit pentru învățămînt 8,2 miliarde lei. Au sporit sistematic cheltuielile anuale ce revin în medie anual pentru un elev din școlile de cultură generală, de la 1.040 lei în 1965 la 1.190 în 1968. Peste 63 milioane lei au fost repartizați în 1969 achiziționării de aparatură și utilaje moderne pentru laboratoare și alte dotări necesare.

■ Prețuind munca de înaltă răspundere pe care o desfășoară cadrele didactice și îngrijindu-se să le creeze condiții materiale de viață corespunzătoare, partidul și guvernul au asigurat corpului profesional creșteri succesive de salariu. De la începutul acestui an, în cadrul acțiunii de creștere generală a salariilor, cadrelor didactice li s-a asigurat un spor mediu al veniturilor de circa 19 la sută — printre cele mai mari.

Vineri 21 februarie a.c. a avut loc ședința largită a Biroului Executiv al Comitetului Unii Sindicatelor din învățămînt și cultură, în cadrul căreia a fost discutat proiectul de hotărîre privind participarea organelor și organizațiilor sindicale de învățămînt la realizarea sarcinilor reieșite din lucrările Conferinței Naționale a cadrelor didactice. La ședință au participat membrii birourilor executive ale consiliilor județene ale sindicatelor care răspund de problemele învățămîntului în cadrul consiliilor respective.

În discutarea proiectului de hotărîre s-au făcut propuneri cu privire la participarea sindicater din învățămînt la acțiunile pentru studierea și dezbateră documentelor Conferinței Naționale, la inițierea unor dezbateri privind perfecționarea structurii învățămîntului și organizarea științifică a procesului instructiv-educativ și la mobilizarea tuturor învățătorilor și profesorilor în vederea realizării acestor obiective. De asemenea, au fost discutate rolul și sarcinile actuale ale Unii Sindicatelor din învățămînt și cultură și ale sindicatelor din învățămînt în domeniul perfecționării cadrelor didactice, al stimulării muncii de cercetare științifică a corpului profesional și al îmbunătățirii muncii educative. Numeroase propuneri s-au referit la acțiunile menite să determine ridicarea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale cadrelor didactice.

În lumina discuțiilor purtate s-a stabilit ca Biroul executiv al Unii

PLANURI DE MĂSURI IMEDIATE LA INSPECTORATELE ȘCOLARE JUDEȚENE

Documentele de o deosebită importanță adoptate de Conferința Națională a cadrelor didactice, sarcinile trasate de partid prin cuvîntul secretarului general al Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-au bucurat de un larg ecou în rîndul tuturor oamenilor școlii. Învățătorii și profesorii de pe întreg cuprînsul țării au urmărit cu viu interes desfășurarea lucrărilor Conferinței și au citit atît de documentele ei, cît și a pînă în profunzimea sensului lor adînc, să tragă din cuprînsul lor cît mai multe învățăminte pentru munca lor. Studierea atentă a fiecărui paragraf din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu le-a insuflat încredere în propriile forțe, i-a mobilizat pe toți membrii corpului profesional la îndeplinirea sarcinilor mari și urgente care stau în fața școlii pentru îndeplinirea întoamii a Directivelor Pleanei C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului. Documentele adoptate la Conferință au constituit pentru toate colectivele didactice punctul de plecare al unor acțiuni menite să contribuie la mersul înainte al învățămîntului românesc.

În prezent, toate inspectoratele școlare județene examinează măsurile concrete ce trebuie întreprinse pentru aplicarea în viață a învățămîntului și a sarcinilor trasate de Conferința Națională. După cum am fost informați, în județele Maramureș, Teleorman, Mureș, Neamț etc. inspectoratele au întocmit deja planuri de măsuri privind

problemele imediate care se ridică în munca întregă a învățămîntului general obligatoriu de 10 ani, înzestrarea laboratoarelor școlare, dezvoltarea inițiativelor în domeniul autoutărilor școlilor, organizarea unor acțiuni privind perfecționarea profesională etc. Inspectoratul școlar al municipiului București a organizat miercuri, 26 februarie a.c., o conferință la care au participat toți directorii unităților din învățămîntul preșcolar, de cultură generală, profesional și tehnic. Cu acest prilej inspectoratul general I. Gh. Borca a prezentat pe larg preocupările actuale ale inspectoratului școlar și a supus discuției măsurile preconizate în domeniul dezvoltării bazei materiale a școlilor bucureștene, al modernizării procesului instructiv-educativ, al îmbunătățirii muncii de educație a tinerii generații și al perfecționării continue a corpului profesional. În cuvîntul lor numeroși vorbitori s-au referit la modul în care școlile au înțeles să răspundă Chemării ce le-a fost adresată de Conferința Națională și sarcinilor trasate de partid prin cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În perioada următoare, în toate școlile din țară va avea loc studierea documentelor Conferinței Naționale și, în cadrul consiliilor profesionale, la nivelul fiecărei școli se vor adopta măsuri privind traducerea în viață a sarcinilor actuale care stau în fața învățămîntului românesc.

Ceaușescu — participarea celor ce muncesc la rezolvarea problemelor vieții sociale se extinde, se lărgeste democrația socialistă... Superioritatea democrației socialiste stă în faptul că ea asigură participarea la exercitarea puterii, la conducerea treburilor țării, a întregului popor, în interesul propriei sale bunăstări și fericii. Acesta este izvorul inepuizabil al forței și vitalității societății noastre, garanția mersului victorios înainte pe drumul progresului și civilizației socialiste".

Generația noastră este participăntă și matoră în același timp, la materializarea unor vaste acțiuni inițiate de partid pentru a așeza întreaga dezvoltare a societății noastre socialiste pe bazele trainice ale democratismului și umanismului, în spiritul științific al dialecticii materialiste... Dovedindu-și fidelitatea față de interesele poporului și țării, partidul nostru nu se mărginește numai la afirma-

Dr. GH. DRAGAN
Conf. V. I. ȘTEFĂNOIU

(Continuare în pag. a 3-a)

Înaltul democratism al orînduirii noastre socialiste

Întregul nostru popor întîmpină cu un puternic entuziasm, cu noi succese în muncă alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare județene, municipale, orașenești și comunale. Acest eveniment deosebit de important are loc într-o etapă caracterizată prin profunde preferențe în viața economică și socială a țării noastre, prin adîncirea continuă a democratismului orînduirii noastre socialiste.

Înfăptuind sistematic obiectivele adoptate de Congresul al IX-lea, vastul program de măsuri stabilite de Conferința Națională a P.C.R., ale căror direcții principale converg spre perfecționarea organizării și conducerii întregii vieți sociale, poporul nostru pășete neabătut înainte, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român. Participarea directă, activă a maselor populare la rezolvarea complexului de probleme pe care le ridică procesul de înaintare a țării pe drumul desăvîrșirii construcției socialismului pune tot mai puternic în lumină valabilitatea legității potrivit căreia dezvoltarea orînduirii socialiste spre forme superioare se află în raport direct,

condiționat, cu adîncirea democrației socialiste.

De pe o treaptă pe alta a societății românești, cu prețul a numeroase sacrificii, poporul nostru a năzuit spre cele mai nobile idealuri ale emancipării umane — libertate, dreptul de a munci, dreptul la învățătură, la odihnă, la asigurare materială în caz de incapacitate de muncă sau de bătrînețe. Socialismul asigură dezvoltarea armonioasă a forțelor și relațiilor de producție, precum și a culturii materiale și spirituale pusă în slujba înfloririi națiunii socialiste. El asigură satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale fiecărui membru al societății, dezvoltarea deplină a omului în întreaga bogăție a personalității sale. Se creează în felul acesta, pentru prima oară în istorie, premisele obiective ca fiecare om al muncii să participe nemijlocit la elaborarea și realizarea politicii în interesul întregului popor.

Democrația socialistă constituie din punct de vedere istoric treapta cea mai înaltă în evoluția tipurilor democratice, democrația ca formă de stat și socialismul ca mod de producție fiind strîns și indisolubil legate între ele. Trăsătura esențială a democrației socialiste o consti-

tate întemeiată pe asigurarea unei poziții egale față de mijloacele de producție. Pe această bază oamenii muncii se bucură de drepturi egale și depline: dreptul și în același timp datorită de a munci, dreptul la învățătură, la odihnă, la asigurare materială în caz de incapacitate de muncă sau de bătrînețe. Socialismul asigură dezvoltarea armonioasă a forțelor și relațiilor de producție, precum și a culturii materiale și spirituale pusă în slujba înfloririi națiunii socialiste. El asigură satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale fiecărui membru al societății, dezvoltarea deplină a omului în întreaga bogăție a personalității sale. Se creează în felul acesta, pentru prima oară în istorie, premisele obiective ca fiecare om al muncii să participe nemijlocit la elaborarea și realizarea politicii în interesul întregului popor.

Democrația socialistă constituie din punct de vedere istoric treapta cea mai înaltă în evoluția tipurilor democratice, democrația ca formă de stat și socialismul ca mod de producție fiind strîns și indisolubil legate între ele. Trăsătura esențială a democrației socialiste o consti-

tate unitatea dintre latura economică și latura politică. Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție constituie temelia trainică a egalității reale a noii orînduirii sociale, din care s-au născut relațiile de colaborare și înfrățitorare între toți membrii societății.

Societatea socialistă a prins rădăcini adînci pe pămîntul românesc și, pe măsură ce se consolidează și se maturizează, transmite tuturor membrilor săi largi atribuții de care se pot bucura numai cetățenii unei țări a cărei independență și suveranitate sînt pe deplin asigurate, aprate de întregul popor. Partidul nostru pornește de la ideea că socialismul reprezintă societatea celor mai largi drepturi și libertăți democratice pentru masele muncitoare, societatea în care prin valorificarea necesitatii potențiale de înțelepciune și creație colectivă a poporului, se asigură posibilități nelimitate de afirmare multilaterală a personalității umane, libertate deplină de manifestare a individului în cadrul societății. „Cu cît înaintăm pe calea desăvîrșirii construcției socialiste — spunea tovarășul Nicolae

Înaltul democratism al orândurii noastre socialiste

(Urmare din pag. 1)

rea necesității democrației socialiste, ci întreprinde zi de zi măsuri sistematice, concrete, pe baza cunoașterii temeinice a realităților societății noastre, pentru realizarea în practică a acestei legități. Lărgirea, extinderea și perfecționarea sistematică a democrației socialiste își găsește expresia, de pildă, în măsurile privind perfecționarea structurii sistemului economic și organizatorico-administrativ, lărgirea competențelor, inițiativelor și răspunderii conducerei întreprinderilor și organelor locale ale puterii de stat. Perfecționarea continuă a democrației socialiste se realizează prin atragerea mai largă și mai eficientă a maseilor la elaborarea planurilor, la descoperirea rezervelor interne, la controlul realizării sarcinilor de producție și al utilizării fondurilor, prin perfecționarea continuă a sistemului de cointeresare materială și aplicarea consecventă a principiului repartiției după calitatea și cantitatea muncii prestate. În acest context are loc îmbinarea conducerei centralizate pe bază de plan a economiei cu acordarea de largi atribuții și drepturi unităților.

Consolidarea continuă a democrației socialiste se realizează prin înfăptuirea politicii partidului de întărire continuă a unității populare, lichidarea oricăror forme de inegalitate, discriminare și asuprire națională, creșterea condițiilor pentru afirmarea liberă în viața socială a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate.

Măsurile luate în ultima vreme privind lărgirea atribuțiilor organelor locale de partid și de stat, ale unităților economice și organizatorice, creșterea rolului pe care îl au în viața socială organizațiile de masă și obștești, sindicatele, de tineret, de femei, cooperatiste, uniunile de creație și asociațiile oamenilor de știință, întărirea senatelor universitare și a consiliilor profesionale, lărgirea atribuțiilor acestora, creșterea cadrului politico-organizatoric adecvat așezării nemijlocite a celor mai largi mase populare la rezolvarea problemelor obștești. Ca o încununare a acestor măsuri a fost creat Frontul Unității Socialiste, care asigură intensificarea participării organizațiilor de masă, obștești și profesionale la viața social-politică, consultarea amplă a maseilor în vederea adoptării celor mai eficiente soluții privind înfăptuirea politicii partidului, afirmarea deplină a valențelor multiple ale unității moral-politice a întregului nostru popor în jurul partidului.

Ceea ce dă forță și vitalitate democrației socialiste în țara noastră este creșterea continuă, pe măsura înaintării pe drumul socialismului, a rolului de conducător al P.C.R. Creșterea continuă a rolului de conducător al partidului în întreaga viață socială, economică și politică exprimă în cel mai înalt grad suveranitatea poporului nostru. Partidul este singurul în măsură să stabilească principalele obiective în diferitele etape ale dezvoltării societății, să stabilească nivelul, ritmul și metodele dezvoltării. El poate să mobilizeze și să organizeze și să conducă poporul la lupta pentru înfăptuirea celor mai înalte idealuri umane.

Viața confirmă zi de zi că măsurile luate de partid au creat condiții optime pentru ca masele largi să participe efectiv la elaborarea și înfăptuirea programului de care depinde dezvoltarea multilaterală a societății noastre, astfel ca toate problemele cardinale ale procesului de edificare a socialismului să fie dezbătute și rezolvate cu contribuția activă a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, tinerilor, intelectualilor. Acest proces de adâncire a democrației socialiste se cristalizează în însuși stilul de muncă al partidului, în modul în care partidul își dezvoltă legăturile cu masele populare, în felul în care el concepe și elaborează toate hotărârile de însemnătate istorică pentru viața țării noastre și care îmbrățișează compartimentele de bază ale societății. Conștient de înaltele răspunderi pe care și le-a asumat în fața poporului, partidul se sfătuește în permanență cu oamenii muncii, solicită și valorifică — printr-o multitudine de forme și metode — spiritul de inițiativă

al maseilor în toate acțiunile pe care le întreprinde. Vizitele de lucru ale conducătorilor de partid și de stat în județele țării, întâlnirile cu activii de partid și de stat, cu muncitorii, tinerii, intelectuali, cu tinerii și vîrstnicii, dezbaterile publice a celor mai importante măsuri inițiate de partid, sînt tot atîtea dovezi de necontestat ale practicii partidului de a se consulta cu masele, astfel ca politica internă și externă a partidului și guvernului să reprezinte cu adevărat voința poporului, interesele lui fundamentale.

Adoptarea celor mai importante măsuri de care este legat viitorul învățămîntului nostru — Directi-vele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, Legea învățămîntului și, recent, punerea în discuție a Statutului personalului didactic reprezintă încă o dovadă a practicii partidului nostru de a se consulta masele în cele mai importante probleme ale politicii sale. Conferința națională a cadrelor didactice, grandioasă manifestare a corpului profesoral din țara noastră, dezbaterile largi, în Conferință, a problemelor pe care le implică viitorul școlii, cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu acest prilej au exprimat o dată mai mult grija partidului nostru pentru neconținută ridicare a nivelului general de cultură al poporului.

Un exemplu deosebit de grăitor al stilului de muncă încețenit în practica partidului nostru este actuala campanie electorală. Masele largi de cetățeni, milioane de alegători, au fost chemați să-și spună cuvîntul în conducerea treburilor obștești. Manifestul Frontului Unității Socialiste, cuprinzînd un mare program de edificare a țării, a aruncat din nou a mobiliza întregul popor pentru înfăptuirea politicii partidului. În sute și mii de adunări entuziaste au fost formulate neamărate părerii și propuneri privind cele mai diverse domenii de acțiune.

Asemenia metode de muncă au conferit și conferă întregii politici a partidului și statului nostru un conținut profund realist și mobilizator, reliefația faptului că ea este o expresie a însăși voinței poporului, a intereselor fundamentale ale întregii națiuni. Fiecare cetățean al României socialiste se poate convinge, cu realitate, din viața de fiecare zi, că metoda de dezvoltare a patriei noastre nu au fost alt decît strînsa legătură a partidului cu masele largi ale oamenilor muncii de la orașe și sat, că nicodată n-au fost atîta de mari prestigii și autoritatea partidului în fața întregului popor.

Pregătirea pentru alegerea de la 2 martie. Întregul popor își exprină primă dată prin voturile electorale, pe măsura înaintării pe drumul socialismului, a rolului de conducător al P.C.R. Creșterea continuă a rolului de conducător al partidului în întreaga viață socială, economică și politică exprimă în cel mai înalt grad suveranitatea poporului nostru. Partidul este singurul în măsură să stabilească principalele obiective în diferitele etape ale dezvoltării societății, să stabilească nivelul, ritmul și metodele dezvoltării. El poate să mobilizeze și să organizeze și să conducă poporul la lupta pentru înfăptuirea celor mai înalte idealuri umane.

Viața confirmă zi de zi că măsurile luate de partid au creat condiții optime pentru ca masele largi să participe efectiv la elaborarea și înfăptuirea programului de care depinde dezvoltarea multilaterală a societății noastre, astfel ca toate problemele cardinale ale procesului de edificare a socialismului să fie dezbătute și rezolvate cu contribuția activă a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, tinerilor, intelectualilor. Acest proces de adâncire a democrației socialiste se cristalizează în însuși stilul de muncă al partidului, în modul în care partidul își dezvoltă legăturile cu masele populare, în felul în care el concepe și elaborează toate hotărârile de însemnătate istorică pentru viața țării noastre și care îmbrățișează compartimentele de bază ale societății. Conștient de înaltele răspunderi pe care și le-a asumat în fața poporului, partidul se sfătuește în permanență cu oamenii muncii, solicită și valorifică — printr-o multitudine de forme și metode — spiritul de inițiativă

ACTUALITATEA ȘCOLARĂ - ACTUALITATEA ȘCOLARĂ - ACTUALITATEA ȘCOLARĂ - ACTUALITATEA ȘCOLARĂ

ABORDARE TEORETICĂ ȘI EXEMPLIFICĂRI ALE UNOR TEME ESENȚIALE DIN MATEMATICA CLASEI A XII-Ă

UNELE INDICAȚII METODICE

Înmărmarea elevilor clasei a XII-a cu cunoștințele de nivel corespunzător din domeniul structurii algebrice, al elementelor de teoria probabilităților și statistică, al calculului integral și diferențial presupune situarea consecventă pe poziții moderne atât în ceea ce privește conținutul materialului, cât și metoda utilizată. Îndeosebi se cer precizate cunoștințele de maximă generalitate și operaționalitate. Acestea trebuie introduse pe baza unei puternice argumentări, urmîndu-se calea de la model la teorii abstracte și formulări axiomatice. Prezentați în continuare câteva indicații metodice menite să ajute la mai buna parcurgere a materiei în scurta perioadă de timp ce a mai rămas la dispoziția elevilor clasei a XII-a înainte de recapitularea finală.

Calculul integral și diferențial

S-a impus ca o cerință obiectivă, izvoată din practica școlară, limitarea și precizarea așezării de calcul al integralului și diferențialului integral. Acesta din urmă trebuie pus în acest caz nu pe comunicarea de către profesor a unor algoritmi de rezolvare a exercițiilor într-o formă de-a gata, ci pe organizarea în sala de clasă a unui proces de descoperire a modului independent de rezolvare. În acest scop profesorul poate rezorice la anumite prescripții cu caracter algoritmic, ca de exemplu: a) transformarea expresiei de sub semnul integral, pentru ca elevii să aleagă în rezolvarea exercițiilor, în funcție de forma expresiei, procedeele integrării prin părți sau prin schimbarea de variabilă; b) indicarea anumitor probleme curente de rezolvare a problemelor de arti și calcul al volumelor, măsurarea sistemului de operații pe care-l îndeplinește elevul în rezolvarea acestor probleme; c) indicarea modalității de rezolvare a condițiilor logice prin care se reduce rezolvarea problemei date la o altă cunoștință, o construcție efectivă a unui model înainte de a se trece la expunerea teoriei matematice.

Prezentarea acestor noțiuni trebuie săviesă rezolvarea de aplicare la calculul ariei și al volumelor. Volumul unui corp de rotație (volumul sferei, segmentului sferic, conului și al trunchiului de con). Ținînd seama de reducerile efectuate în programa de calcul integral, este bine să se stăruie asupra citorva tipuri de cuadraturi care trebuie reținute de elevi: $\int \sin^m x \cos^n x dx$ ($m, n = 1, 2, 3$); integrale irrationale de forma $\int \sqrt{a^2 - x^2} dx$; integrale raționale de forma $\int \frac{1}{ax^2 + bx + c} dx$.

Calculul probabilităților și statistică

Elementele de teoria probabilităților cuprinse în programa obiectivă a învățămîntului trebuie săviesă realizarea unui sistem unitar de cunoștințe de bază din acest domeniu. Cerința de a îmbina strîns teoria cu practica impune ca unele probleme globale, mai dificile, să fie fragmentate într-o serie de probleme mici, mai ușor de rezolvat. Este bine să se rezolve întîi probleme care se reduc prin identificări imediate la calcule simple (valori tipice, distribuții etc.) și apoi probleme cu o structură mai complicată (distribuții teoretice și experimentale). Pentru a facilita înțelegerea temei privitoare la valori tipice este indicat să se prezinte grafic caracteristicile unei distribuții, studiul acestora fiind adîncit cu ajutorul formulelor. Ori de cîte ori este cazul se va urmări paralel, prin mijloace intuitive, legătura dintre distribuția empirică și cea teoretică.

Elemente de algebra superioară

Pentru a se realiza o înlăntuire logică între cele două părți ale programei — structuri algebrice și ecuații algebrice — la studiul polinoamelor se va preciza, de fiecare dată, din ce mulțime se sîră coeficienții și în ce mulțime variază la valori. În recapitularea operațiilor cu polinoame se va pune în evidență structura de spațiu vectorial. Este bine să se evite exercițiile care cer un volum

corp de rotație (volumul sferei, segmentului sferic, conului și al trunchiului de con).

Ținînd seama de reducerile efectuate în programa de calcul integral, este bine să se stăruie asupra citorva tipuri de cuadraturi care trebuie reținute de elevi: $\int \sin^m x \cos^n x dx$ ($m, n = 1, 2, 3$); integrale irrationale de forma $\int \sqrt{a^2 - x^2} dx$; integrale raționale de forma $\int \frac{1}{ax^2 + bx + c} dx$.

Calculul probabilităților și statistică

Elementele de teoria probabilităților cuprinse în programa obiectivă a învățămîntului trebuie săviesă realizarea unui sistem unitar de cunoștințe de bază din acest domeniu. Cerința de a îmbina strîns teoria cu practica impune ca unele probleme globale, mai dificile, să fie fragmentate într-o serie de probleme mici, mai ușor de rezolvat. Este bine să se rezolve întîi probleme care se reduc prin identificări imediate la calcule simple (valori tipice, distribuții etc.) și apoi probleme cu o structură mai complicată (distribuții teoretice și experimentale).

Pentru a facilita înțelegerea temei privitoare la valori tipice este indicat să se prezinte grafic caracteristicile unei distribuții, studiul acestora fiind adîncit cu ajutorul formulelor. Ori de cîte ori este cazul se va urmări paralel, prin mijloace intuitive, legătura dintre distribuția empirică și cea teoretică.

O cerință importantă este aceea de a se selecționa probleme care să le formeze elevilor deprinderi raționale de lucru în vederea folosirii instrumentului statistic în studiul diverselor fenomene de masă.

Elemente de algebra superioară

Pentru a se realiza o înlăntuire logică între cele două părți ale programei — structuri algebrice și ecuații algebrice — la studiul polinoamelor se va preciza, de fiecare dată, din ce mulțime se sîră coeficienții și în ce mulțime variază la valori.

În recapitularea operațiilor cu polinoame se va pune în evidență structura de spațiu vectorial. Este bine să se evite exercițiile care cer un volum

mare de calcul, punîndu-se în schimb accent pe înțelegerea anumitor tehnici de calcul cu polinoame, folosindu-se cunoștințele elevilor despre structuri, care le putem valorifica în mod creator. Le putem cere elevilor, pe exemplu, să recunoască o anumită structură (privitor la legea de comparație dată) și să aplice proprietăți de bază ale operațiilor în demonstrarea teoremelor privitoare la polinoame. În ce privește notațiile, este bine să le introducem numai pe cele strict necesare, punînd accent pe motivarea fiecărei condiții de calcul.

V. ȘTEFĂNESCU

PROBLEME DE SINTEZĂ

Se știe că în acest an școlar s-au ivit mari greutăți în predarea matematicii la clasa a XII-a, în primul rînd din pricina manualului de algebră, care în forma lui actuală este indicat numai pentru acei elevi ce vor să urmeze facultatea de matematică-mecanică. Școlotesc toți cei care cerută de programă pot fi însuși efectiv de elevi dacă le este prezentată într-o formă accesibilă, însoțită de un număr mare și variat de exerciții și probleme. Cum timpul de care dispunem pentru predarea a trei discipline matematice (algebra superioară, analiza matematică și teoria probabilităților) paralel cu repetarea materiei din anii precedenți este cu totul insuficient, ceea ce determină adesea o „interferență” între volumul mare de noțiuni noi și noțiunile învățate în anii precedenți, buna organizare a studiului de către profesor dobîndește o importanță și mai mare.

În momentul de față, la analiza matematică considerăm partea teoretică încheiată, urmînd ca în orele ce au mai rămas pînă la 21 martie să recapitulăm cu elevii metodele de calcul al integralelor prin exerciții și probleme cum sînt: 1) Să se studieze variația funcției $f(x) = x^2(3-2x)$ și să se deducă variația funcției $f(x) = x\sqrt{3-2x}$. Să se traseze graficul (C) al funcției $f(x)$, raportat la un sistem de axe perpendiculare. 2) Să se calculeze aria suprafeței plane mărginită de curba (C) și axa ox. 3) Ce relație există între integrala nedefinită a funcției $f(x)$ și cea a funcției $\frac{f(x)}{f'(x)}$?

4) Să se determine coeficienții a, b, c, astfel ca funcția $F(x) = (ax^2 + bx + c)\sqrt{3-2x}$ să fie o primitivă a funcției $f(x)$. Pentru efectuarea aplicațiilor la partea a doua din algebra lui Gauss, vom prezenta astfel expresia carteziană a unui număr complex $z = a + bi$. Tot aici ne vom referi la rădăcina p-ata a unui număr complex.

Îl Forma trigonometrică a numerelor complexe. Aici vom trata planul lui Gauss, vom efectua operații cu numere complexe scrise sub forma trigonometrică și interpretarea lor geometrică, vom stăruie asupra ridicării la o putere, asupra formulei lui Moivre și a folosirii ei pentru exprimarea $\sin nx$ și $\cos nx$, în funcție de $\sin x$ și $\cos x$. E.N. Reprezentarea geometrică a unui număr complex permite să se observe că modulele puterilor $1, z, z^2, \dots, z^n$ formează o progresie geometrică, iar argumentele lor o progresie aritmetică și că aceste progresii definesc un sistem de logaritmi. În continuare vom trata extragerea rădăcinii de ordinul n dintr-un număr complex și rădăcinile unității, precizînd că rădăcinile de ordinul n ale unității formează un grup multiplicativ abelian.

Am ales acest exemplu întrucît poate servi de model în ceea ce privește predarea lui la diferite nivele și ilustrează legătura care se poate realiza între tratarea clasică și traterea modernă a cunoștințelor.

Evident, îmbinarea armonioasă a părții teoretice cu cea aplicativă în recapitularea materiei cere alegerea unor teme de natură să solicite gîndirea matematică și folosirea deprinderilor de calcul, să nu implice artificii de calcul sau formule greu de reținut.

mă regiune din plan Δ , iar ecuația $x^2 + y^2 = 1$ reprezintă cercul trigonometric C. Soluțiile sistemului sînt date de mulțimea P intersectat cu C sau Δ intersectat cu C. Inecuatiile de forma $f(x, y) > 0$, prin substituția $tg a = t$, devin $f(t) > 0$. Pe axa tangentelor figurăm soluțiile acestei inecuții. Proiecțiile lor centrale, de centru O, pe cercul trigonometric C (O, R = 1) dau soluțiile inecuției date.

În partea a treia, rezervată aplicațiilor trigonometriei în geometrie, voi folosi probleme permițînd trecerea în revistă a principalelor cunoștințe de trigonometrie la care mă referam mai sus. De exemplu: Unghiurile unui triunghi verifică relația $\sin \frac{B}{2} = \sin \frac{A}{2} \cdot \sin \frac{C}{2}$.

Se presupune $A > C$. 1) Să se arate că această relație este echivalentă cu $tg \frac{A}{2} \cdot tg \frac{C}{2} = 1$ și să se deducă o relație simplă numai între laturile triunghiului ($a + c = 3b$). 2) Să se scrie $\frac{b}{2} = \frac{\sqrt{3-2x}}{4}$. Să se calculeze unghiul B, fără tabele (se găsește $B = \frac{\pi}{3}$).

Voi folosi și recapitularea pe probleme sau capitol. De exemplu, în algebra elementară numerelor complexe au fost studiate sub forma $z = a + bi$. După parcurgerea primei părți a algebrei din clasa a XII-a, avem posibilitatea de a prezenta numerelor complexe astfel:

I. Mulțimea $C = R \times R$ este mulțimea la carei elemente sînt perechi ordonate de două numere reale $z = (a, b)$ numite numere complexe. În această mulțime de numere se definesc egalitatea a două numere complexe (care este o relație de echivalență), precum și a două legi de compoziție internă — adunarea și înmulțirea numerelor complexe. Se deduce că corespondența între mulțimile C și R este un izomorfism. Avînd în vedere proprietățile adunării numerelor complexe concidem că numerele complexe formează un grup aditiv abelian. Avînd în vedere proprietățile înmulțirii numerelor complexe, concidem că numerele complexe nenule formează un grup multiplicativ abelian. Înmulțirea fiind distributivă față de adunare, deducem că mulțimea numerelor complexe este un corp. Cu acest prilej voi reaminti elevilor și faptul că mulțimea C este un spațiu vectorial pentru C și voi reduce în discuție inelul întregilor lui Gauss.

Urmează în mod firesc considerarea numărului complex $1 = (0; 1)$ și se regește astfel expresia carteziană a unui număr complex $z = a + bi$. Tot aici ne vom referi la rădăcina p-ata a unui număr complex. Îl Forma trigonometrică a numerelor complexe. Aici vom trata planul lui Gauss, vom efectua operații cu numere complexe scrise sub forma trigonometrică și interpretarea lor geometrică, vom stăruie asupra ridicării la o putere, asupra formulei lui Moivre și a folosirii ei pentru exprimarea $\sin nx$ și $\cos nx$, în funcție de $\sin x$ și $\cos x$. E.N. Reprezentarea geometrică a unui număr complex permite să se observe că modulele puterilor $1, z, z^2, \dots, z^n$ formează o progresie geometrică, iar argumentele lor o progresie aritmetică și că aceste progresii definesc un sistem de logaritmi. În continuare vom trata extragerea rădăcinii de ordinul n dintr-un număr complex și rădăcinile unității, precizînd că rădăcinile de ordinul n ale unității formează un grup multiplicativ abelian.

Am ales acest exemplu întrucît poate servi de model în ceea ce privește predarea lui la diferite nivele și ilustrează legătura care se poate realiza între tratarea clasică și traterea modernă a cunoștințelor.

Evident, îmbinarea armonioasă a părții teoretice cu cea aplicativă în recapitularea materiei cere alegerea unor teme de natură să solicite gîndirea matematică și folosirea deprinderilor de calcul, să nu implice artificii de calcul sau formule greu de reținut.

Evident, îmbinarea armonioasă a părții teoretice cu cea aplicativă în recapitularea materiei cere alegerea unor teme de natură să solicite gîndirea matematică și folosirea deprinderilor de calcul, să nu implice artificii de calcul sau formule greu de reținut.

Evident, îmbinarea armonioasă a părții teoretice cu cea aplicativă în recapitularea materiei cere alegerea unor teme de natură să solicite gîndirea matematică și folosirea deprinderilor de calcul, să nu implice artificii de calcul sau formule greu de reținut.

Evident, îmbinarea armonioasă a părții teoretice cu cea aplicativă în recapitularea materiei cere alegerea unor teme de natură să solicite gîndirea matematică și folosirea deprinderilor de calcul, să nu implice artificii de calcul sau formule greu de reținut.

Prof. VALERIA TOMULEANU

Sesiune de comunicări științifice a cadrelor didactice și a Institutului de științe pedagogice

FECTIONĂRI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA DE CULTURĂ GENERALĂ.
Sesiunea va fi organizată de Institutul de științe pedagogice, în colaborare cu Consiliul popular al județului Dolj.
După cum s-a mai anunțat în presă, cadrele didactice care doresc să participe la această manifestare științifică vor trimite comunicările (6-8 pagini dactilografiate în trei exemplare), la Institutul de științe pedagogice, București, str. Sf. Apostoli nr. 14, cel mai târziu pînă la 10 martie a.e.

Un cabinet metodic pentru cadrele didactice
La liceul din Costești, județul Argeș, și-a început activitatea un cabinet metodic pentru cadrele didactice. Ziinic învățătorilor și profesorii din localitățile zonei de sud a județului primesc aici consultații de pedagogie și specialitate. Problemele incluse în

planul tematic al cabinetului se referă la predarea cunoștințelor în clasele I cu copii de 6 ani, la sistematizarea materialului didactic „clasic”, a diafilului și discuții, la organizarea orelor de laborator, la orientarea școlară și profesională a elevilor etc.
Prof. DUMITRU ANGHREL

Concurs de schi și sănătate
Recent, la Sinaia s-a desfășurat cea de-a doua ediție a concursului de schi și sănătate dotat cu „Cupa pionierului”. Acest concurs, organizat de Consiliul Județean Prahova al Organizației Pionierilor, s-a bucurat de participarea a peste 250 de pionieri din județele Argeș, Brașov, Covasna, Harghita, Timiș și Prahova. Pe prilejul din apropierea orașului Sinaia au avut loc probe la slalom special, coborîre, schi fond și sănătate, alif la băieți și la fete. Primii 3 clasai la probele individuale, precum și primii trei echipe au pri-

mi diplome, cepe și frumuse premii în obiecte.
Prof. NICOLAE ȘTANESCU

Un ghid turistic pentru pionieri
Se știe că mult îndrăgesc pionierii din țara noastră turismul, drumetia. De curînd, pentru a-i sprijini în această direcție, Editura Politică a publicat pentru ei un ghid turistic, intitulat „Pionier, cunoaște-ți țara”. Ghidul, alcătuit de Florian Frazee, Tudor Oprea și Lucian Panait, este adresat orizontului cultural al elevilor și funciunii instructiv-educative a excursiilor școlare.

Expoziția profesoarei Mia Steurer-Moțatu
Profesoara Mia Steurer-Moțatu s-a aplecat o vîrstă întregă asupra a tot ce este frumos, selecționînd din lumea ce o înconjoară temele sale preferate, cărora le-a dat o culoare și strălucire proprie vizualii sale. Îndeosebi în ultimii zece ani numele ei a fost înălțat

in mai toate expozițiile de lective ale profesorilor de desen reniții în cadrul școlii „Ion Andreescu”. Acum, în sala de expoziții

lor cenzului „Ion Andreescu”. Duminiă 2 martie a.c., în cadrul acestei școli va avea loc vernisajul expoziției profesoarei L. Popescu-Hrușca.
naturalisti de la Liceul „Dragos-Vodă” din Cîmpulung Moldovenesc, și-a arbat donz decenii de activitate.
Recent, în sala de festivități a liceului, s-a ănuțat nu numai actualii membri ai cercului, ci și foșii elevi ai școlii, azi „membri-seniori”.
In fotografie: profesora emerita Hortensia Șuban directoarea liceului prezentînd în cadrul cercului o comunicare de specialitate.
F. MICHITOVICI

Un cerc școlar la două decenii de activitate

De pe melezăria bucovinească s-a sosit știrea că cercul tinerilor geografi și

Clubului sindicatelor din învățămînt artista se prezintă singură în fața publicului. Expoziția personală cuprinde 42 de lucrări în acuarelă, tus, cărbune. Este a treia expoziție, cea mai reprezentativă. Din tematica diversă rețin atenția portretele de o puternică expresivitate. Se vede că, dincolo de transparența fîcărui trăsătură, artista a cîntat să pătrundă personalitatea modelelor.
Expoziția profesoarei Mia Steurer-Moțatu desebide seria unor noi expoziții personale ale membrilor

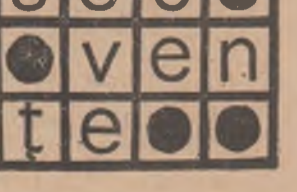
Clubului sindicatelor din învățămînt artista se prezintă singură în fața publicului. Expoziția personală cuprinde 42 de lucrări în acuarelă, tus, cărbune. Este a treia expoziție, cea mai reprezentativă. Din tematica diversă rețin atenția portretele de o puternică expresivitate. Se vede că, dincolo de transparența fîcărui trăsătură, artista a cîntat să pătrundă personalitatea modelelor.
Expoziția profesoarei Mia Steurer-Moțatu desebide seria unor noi expoziții personale ale membrilor

Un cerc școlar la două decenii de activitate

De pe melezăria bucovinească s-a sosit știrea că cercul tinerilor geografi și

O frumoasă tradiție

Și formațiile artistice muzicale ale Școlii generale nr. 20 din Ploiești — corul, orchestra și grupul vocal folcloric — au sîrbătorit de curînd o aniversare: cînei ani de activitate neînrucată.
Sub conducerea tînarului profesor Gheorghe Neagu, formațiile Școlii generale nr. 20 au obținut în acești 5 ani premiul I la toate concursurile organizate pe plan local, au prezentat numeroase programe la radio și televiziune, au dat concerte în școală și în afară de școală. Participarea elevilor la cor, la orchestră și la grupul vocal folcloric a devenit o frumoasă tradiție și, în același timp, un stimul la învățătură și comportare.
D. D. STANCU

METODICA UTILIZĂRII METODELOR DIDACTICE

Ceea ce unii cercetători denumesc „frenesia didactică”, dinamica trepidantă a dezvoltării acestei ramuri a pedagogiei a generat, a lături de schimb creator de o-pinii, câteva însemnate dileme și contradicții.

Evident, toți specialiștii sînt unanimi în a aprecia pozitiv amplificarea conținutului a domeniilor didactice, cercetarea și experimentarea de noi metode și tehnologii de predare. Numeroși sînt însă și acei care formulează o rezervă, arătînd că se riscă o irosire a eforturilor și cercetărilor din primul eșalon în măsura în care drumul parcurs se va dovedi neconsolidat chiar pe porțiunile sale cele mai frecventate.

O argumentare convingătoare asupra primejdiilor pe care le oferă această lipsă de consolidare este cuprinsă, de exemplu, într-un studiu recent al unui cunoscut pedagog din Republica Democrată Germană, prof. K. Haspas¹. Analizînd una dintre metodele cele mai frecvent utilizate în predarea discipulilor din sfera științelor naturii — experiența — prof. Haspas demonstrează, bazîndu-se pe date obținute în cadrul unei anchete, că de puțin elaborată este încă legătura fundamentală „metoda-proces de cunoaștere” în majoritatea metodelor de specialitate. Împreună cu colaboratorii săi, pedagogul german a urmărit în cadrul acestei anchete, desfășurate în rîndul unui număr de peste 600 de elevi din clasele a VII-a și a VII-a ale mai multor școli generale nivelului la care se formează diferite noțiuni și cunoștințe predate pe cale experimentală. Semnificativ apare, în acest sens, modul cum au definit elevii din clasa a VII-a noțiunea de greutate specifică: 56 la sută au dat o definiție pur explicativă, legată de conținutul concret al experienței prin intermediul căreia le-a fost înfățișată noțiunea. 25 la sută au dat răspunsuri eronate sau n-au răspuns deloc. În timp ce răspunsul la un nivel de abstractizare corespunzător au fost primite doar de la un procent de 19 la sută dintre cei anchetați. Această însemnă că în cazul noțiunii respective conținutul experiențelor și tehnica realizării lor se impun revizuite integral. Ancheta a relevat și faptul că celor mai mulți dintre elevi nu le este suficient de clar scopul predării cu ajutorul experiențelor. Numai 7 la sută din totalul elevilor anchetați au luat în considerare rolul experiențelor ca mijloc de cunoaștere, ceilalți considerîndu-le exclusiv drept o cale de a face mai interesant, mai ușor de înțeles materia predată sau de a antrena participarea activă a clasei în procesul de transmitere-insușire a cunoștințelor.

Că există o fisură care determină poticnirea metodei experimentale — formarea unor noțiuni și cunoștințe cu o pondere corespunzătoare de abstractizare — au constatat și alți pedagogi. Iată, de pildă, ce spune în legătură cu a-

ceasta un pedagog polonez, prof. Zbigniew Zaborowski²: „Metodicele de specialitate, manualele pentru profesori (în unele țări apar și asemenea manuale alături de cele ale elevilor n.n.) — arată clar în ce moment al lecției se impune să fie utilizată experiența, care este tehnică desfășurării ei, modalitatea de a antrena clasa în urmărirea desfășurării acesteia. Dar între întrebarea „în ce a constat experiența?”, cu care se încheie demonstrația practică propriu-zisă și desprinderea esenței fenomenului demonstrat, adică formularea abstractizată a unei noțiuni, are loc un proces cu adînci implicații în psihologia pedagogică și în teoria cunoașterii. Deși acest fenomen este cel puțin tot atât de important cît a fost demonstrația prealabilă, majoritatea autorilor de metodice omit — și nu întîmplător — să îl detalieze”.

Căutînd soluții pentru a determina pe baza concepțiilor pedagogice moderne principiile și modalitățile predării prin intermediul experiențelor — metodă care ocupă un loc dominant în aproape toate sistemele de învățămînt ale școlii contemporane — prof. Haspas pornește de la ideea că experimentul didactic este în cadrul procesului de învățămînt, ca și în cercetarea științifică, o componentă esențială a procesului de cunoaștere. El conține definiția îngrădită, limitativă a experimentului folosită în general în lucrările de didactică și metodică, considerînd că prin experiment trebuie înțelese nu numai acțiunile demonstrative sau practice care se bazează pe utilizarea unei aparaturi speciale sau a unor acțiuni instrumentale, ci și o gamă largă de alte acțiuni ca de pildă: crearea unei motivații, formularea unei probleme, construirea de ipoteze, elaborarea unor sisteme de experimentare, adică tot ceea ce în mod curent se înțelege prin experiment în cercetarea științifică. Toate acestea, susține pedagogul german, se cer organizate într-un sistem de predare experimentală fundamentat de psihologia pedagogică și de epistemologie — teoria cunoașterii științifice. Cît privește fiecare experiment în parte, prof. Haspas consideră că el trebuie să cuprindă atât desfășurarea propriu-zisă a experienței, discutarea procedurilor utilizate, formularea concluziilor la care se ajunge, verificarea rezultatelor și aplicarea lor în practică, cît și elaborarea noțiunii abstracte care să permită formularea unor judecăți științifice în condiții diferite. Toate acestea, strîns legate între ele, formează în concepția autorului amintit un „proces experimental” care poate și trebuie să fie utilizat în diferite faze ale procesului de cunoaștere din învățămînt. Referindu-se la accesibilitatea experimentelor prof. Haspas arată că acestea trebuie astfel pregătite, organizate și conduse încît să permită asimilarea unor noțiuni precise, științifice exacte și, în același timp, corespunzătoare nivelului dezvoltării intelectuale a elevilor.

Problema modalităților prin care li se pot forma elevilor, prin intermediul diferitelor experimente, noțiuni cu un conținut științific și un grad de abstractizare corespunzător constituie și obiectivul unei lucrări de teoria didacticii elaborate de prof. A. Montelegrè³. Pornind de la datele teoriei cunoașterii, prof. Montelegrè formulează ideea unor trepte succesive de abstractizare în formarea noțiunilor. Pe o primă treaptă noțiunile se formează pe baza unor elemente concrete, a unor demonstrații reale, ridicîndu-se, ca urmare a unui prim proces de abstractizare, la suprapunerea unei anumite grupe de obiecte sau fenomene. De abia pe treptele următoare ele dobîndesc un caracter efectiv de generalizare, capătă o „existență proprie” ca noțiuni.

„Reacția în lanț” orientată spre o esențială abstractizare superioară poate, în unele cazuri, să nu pornească direct de la observarea unei acțiuni concrete, ci să fie mediata de alte noțiuni. Montelegrè dă ca exemplu, în această privință, formarea noțiunii de „formă”. O primă treaptă o constituie prezentarea noțiunii de aspect, ca o calitate a corpurilor spațiale. Se trece apoi la demonstrarea faptului că anumite corpuri solide au un anumit aspect sau formă specifică. Trezirea la noțiunea de formă păstrează și pe această treaptă legătura cu realitatea. Pe treapta a doua noțiunea este prezentată forma unei mișcări, renunțîndu-se complet la un anumit obiect și ridicîndu-se noțiunea în sfera abstractizării complete.

Astfel, arată Montelegrè, lărgindu-se sfera de interpretare a noțiunilor de la domeniul științelor

naturii la filozofie, elevii vor putea fi înarmați cu noțiuni avînd un grad de generalitate și de abstractizare corespunzător cerințelor epistemologiei contemporane.

Occupîndu-se, la rîndul său, de caracterul științific al metodelor și procedurilor din cadrul didacticii și al metodelor speciale și făcînd analogii cu tehnologia producției materiale, profesorul Kenneth Richmond formulează cerințele elaborării științifice a „brevetului” fiecărei noi metode ce urmează a fi introduse în predare, cu prezentarea „punctelor critice”, a interferențelor psihologice și epistemologice și a principalelor argumente aduse într-o prealabilă dezbateră „pro și contra”. Pentru deplina fundamentare științifică și aplicativă aplicative prof. Richmond susține necesitatea elaborării unor didactici teoretice care să permită constituirea deplină a științei a acestei ramuri a pedagogiei.

Categoric, numai o strategie didactică globală, în care punctele de înaltare să se susțină pe întărirea tuturor eșaloanelor și pe o consolidare a flancurilor, și pe o întărirea de contact cu științele înrudite poate asigura coeziunea și progresul unei didactici care să fie în același timp științific fundamentată și operațională.

M. A. H.

- ¹ Haspas K.: *Einige erkenntnistheoretische Fragen des naturwissenschaftlichen Experimentals*, in: *Schafflichen Experimentalmethodik*, Berlin, Volk und Wissen, 1968.
- ² Zaborowski Z.: *Struktura metodologiczna eksperymentalnych*, in: *Kwartalnik Pedagogiczny*, Warszawa nr. 8/1968.
- ³ Montelegrè A.: *La méthode expérimentale et son utilisation*, Nauweraars, 1967.
- ⁴ Richmond W. Kenneth: *The teaching revolution*, London, Methuen and Co, 1967.

Experiment cu caracter de cercetare științifico-tehnică în școala primară „Florin Petre” — New-York.

FILME DIDACTICE *1

Între mijloacele menite să contribuie la modernizarea procesului de învățămînt, filmele didactice ocupă un loc de o deosebită importanță. Pentru a veni în ajutorul profesorilor cărora le sînt necesare, prezentăm, începînd cu numărul de față, o listă a filmelor didactice realizate de diferite studii cinematografice la cererea Ministerului Învățămîntului:

MATEMATICA:

Mișcarea de rotație (1 act, 302 m alb-negru. Scenariul, conf. univ. A. Stan; Regia, Z. Terner; Imaginea Cl. Soltescu). Filmul explică mișcarea de rotație a corpului solid, consecințele și aplicațiile ei în sport, aviație, marină etc.

Mișcarea circulară (1 act, 310 m alb-negru. Scenariul, conf. univ. M. Stănescu; Regia, Z. Terner; Imaginea Cl. Soltescu, Ota. Wilfried). Pornindu-se de la elemente și organe de mașini care execută, printre altele, mișcări de rotație, se prezintă cu ajutorul desenului și trusei de rotație a corpului solid, definițiile elementelor ei caracteristice.

FIZICA:

Corceni electrici în gaze (2 acte, 604 m color. Scenariul, acad. prof. Badărău și ing. G. Musă; Regia, Z. Terner; Imaginea Cl. Soltescu Consultant, acad. prof. E. Badărău, ing. G. Musă). Filmul prezintă și explică fenomenul care are loc la trecerea curentului electric prin gaze. Sînt de asemenea demonstrate prin numeroase experimente, aplicațiile practice ale acestor fenomene.

Semiconductori (2 acte, 538 m alb-negru. Scenariul și regia P. Cojocaru. Imaginea Cl. Mihut, Consultant, ing. Cristina Constantinovici). Se explică ce sînt semiconductori, structura lor atomică, mecanismul conductibilității electrice și se prezintă aplicațiile variate ale acestora la tehnica modernă din țara noastră.

CIMIE:

Celuloza (1 act, 314 m color. Scenariul, dir. C. D. Albu; Regia, D. Coșcu; Imagine, V. Popescu). Prin filmări microscopice se prezintă celuloza, elementul primordiale la care se bazează toate procesele chimice de transformare a ei în carbonat de sodiu, clor gazos, acid clorhidric etc. la combinățile chimice din Gorova și Bornești.

Practica de laborator (2 acte, 65 m alb-negru. Scenariul și regia M. Ștefănuț; Imaginea Cl. Mihut; Consultant, conf. ing. A. Iancu). Filmul expune sumar procedurile de extracție a sărui și prezintă în concisă formă diferite proceduri de transformare a ei în carbonat de sodiu, clor gazos, acid clorhidric etc. la combinățile chimice din Bornești și Săvinești.

Principiile de bază ale secțiunii (1 act, 49 m alb-negru. Scenariul și regia M. Ștefănuț; Imaginea Cl. Mihut; Consultant, conf. ing. A. Iancu). Filmul expune sumar procedurile de extracție a sărui și prezintă în concisă formă diferite proceduri de transformare a ei în carbonat de sodiu, clor gazos, acid clorhidric etc. la combinățile chimice din Bornești și Săvinești.

IOANA POPESCU

Filmule prezentate mai sus au fost realizate de studiu cinematografic „Alexandru Sahia” și pot fi procurate de la filmotecile didactice care funcționează pe lângă fiecare inspectorat școlar județean, iar în municipiul București, de la filmoteca din str. Vasile Alecsandri nr. 1.

Revista revistelor

Studii și articole de istorie vol. XII (1968)

De curînd a apărut cel de-al XII-lea volum al culegerii semestrale „Studii și articole de istorie”, editată de Societatea de științe istorice.

Volumul cuprinde — alături de o serie de valoroase comunicări cu privire la războiul de independență, la viața și activitatea lui A. D. Xenopol și Mihail Kogălniceanu (prezentate în cadrul unor sesiuni științifice ale S.S.I.) și de câteva interesante contribuții de istorie locală, semnate de C. Ciuciu și P. Popescu — lucrări cu caracter mai larg, orientative, de sinteză, privind istoria României sau istoria universităților și metodelor de predare în-

toriei. Menționăm între acestea Partidele și grupările politice și atitudinea lor față de problema independenței României, de prof. univ. V. Maciu, membru corespondent al Academiei; Înțelegerea Balcanică și rolul său în apărarea păcii și securității în sud-estul Europei de D. Tuța; Revoluția preșurilor în Europa, de Mircea N. Popa și Problema națională în revoluția din 1848, de Dumitru Almas. În cadrul rubricii de „Metodica” este dezbătută o problemă majoră a muncii instructiv-educative: Contribuția istoriei la educarea elevilor în spiritul umanismului. Semnat de profesorii Maria Vasilescu, A. Iordănescu, Gh. Smarandache și C. Dinu, studiul cu această temă ilustrează, pe baza unor ample exemplificații și comentarii, faptul că lecțiile de istorie oferă infinite resurse pentru

educarea în spirit patriotic și umanist a tineretului. Volumul se încheie cu o rubrică de recenzii și cu o Cronică oglindind activitatea științifică a Societății de științe istorice.

E. P.

Revista de pedagogie

Primul număr din acest an al „Revistei de pedagogie” se deschide cu două articole la rubrica Studii — „Bazele metodologice ale legării instructiv-educative cu educația în procesul de învățămînt” de Nicolae Apostolescu și „Structura psihologică a activității extradidactice pionierilor” de M. Zlate.

În continuare, la rubrica Cercetări-experimente se publică articolele „Probleme ale predării citit-scrisului în condițiile școlarizării copiilor

de la vîrsta de 6 ani”, de Maria Georgescu-Roșina; „Rezultate preliminare obținute în predarea matematicii la clasa I cu copii de 6 ani” de Florica Andreescu și Cornelia Marinescu; „Predarea cunoștințelor despre tradiții înconjurător și dezvoltarea vorbirii la clasa I” de Olga Oprea; „Pricerea elevilor de a alcătui în mod independent probleme” de M. Boros și F. Forvinal; „Relațiile socio-afective dintre elevii rămași în urmă la învățătura și colectivul clasei” de Sofia Sorescu; „Timpul de învățătura al elevului din clasa a XII-a” de Traian Lungu; „Privire de ansamblu asupra etapelor cercetării în pedagogie”, de Emilian Dimitriu, este menționat și vînză în sprînzul activității științifice a cadrelor didactice, iar o serie de articole semnate de Ion Străchitaru, Rodica Ciurea-Codrea-

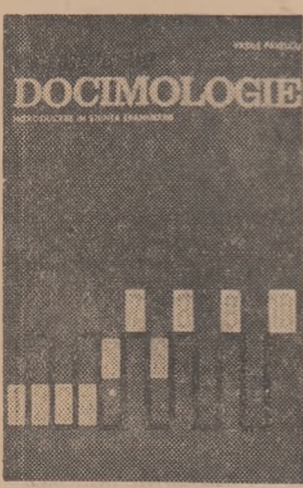
no și Mihail Ghiviță se ocupă de probleme ale orientării școlare și profesionale. Revista cuprinde de asemenea rubricile Pedagogie comparată, Cronica vieții științifice, Recenzii, Revista revistelor, Fieșter.

Gazeta matematică

„Gazeta matematică” seria A, nr. 12/1968, cuprinde, în deschidere, un material despre Colocvul internațional UNESCO consacrat problemelor actuale ale predării matematicii în învățămîntul mediu și superior din țările europene.

În continuare, Gh. Rîmescu semnază articolul „Rolul cercurilor de elevi în susținerea activității matematice”, iar V. Dalmac expune o serie de date astronomice.

BIBLIOTECA

„Principii de docimologie”

Cum putem stabili gradul de pregătire al individului, capacitatea sa, bagajul său de informații? Iată câteva aspecte la care răspunde lucrarea „Principii de docimologie” de Vasile Pavelcu, apărută recent în Editura didactică și pedagogică.

După cum se știe, docimologia este o știință complexă privind modul cum trebuie examinat și apreciat individul, cum pot fi stabilite posibilitățile și perspectivele sale de dezvoltare, direcțiile în care poate fi

util sub raport social. Docimologia face o analiză științifică a examenului, a notării și a factorilor variabilizării acesteia, a mijloacelor menite să ducă la obiectivitatea examenelor. Referindu-se la aceste probleme în lucrarea sa pe care o subintitulează „Introducere în știința examinării”, autorul tratează, în prima parte, o serie de probleme generale. Este subliniat îndeosebi rolul social al docimologiei, decurgînd din contribuția pe care o aduce aceasta la orientarea și selecția școlară și profesională, la indicarea locului potrivit al fiecărui om în

sistemul de relații și valori sociale. Tot aici sînt tratate o serie de aspecte ale notării, autorul oprindu-se asupra notei ca indice al unei anumite valori, ca și asupra funcției educative a notei.

În partea a doua, lucrarea tratează probleme speciale: critica examenelor tradiționale, factorii variabilității în notare, soluțiile rezolvării acesteia. Cum trebuie organizat un examen?; cum trebuie ascultat un elev?; cum să ne comportăm ca examinatori? — iată probleme la

care lucrarea răspunde științific, complex, insistînd asupra necesității de a se crea un climat psihologic favorabil, de a se alege în comisiile de examinare profesori pricepuți cu competență pedagogică.

Lucrarea se ocupă în continuare de raportul dintre examenul scris și cel oral, de teste, de normele de examinare și normele de notare, precum și de perspectiva examenelor.

Prof. VICTOR VOICU VEDEA Sibiu

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

- 1 șef secție — pedagogie — secția Conținutul și organizarea procesului de învățămînt;
- 1 șef de sector — pedagogie sau științe fizico-chimice, biologie, geografie — Sectorul științele naturii;
- 1 șef sector — psihologie-pedagogie — Filiala Iași, Sector orientare școlară și profesională.

Cererile de înscriere la concurs se primesc la Institutul de științe pedagogice din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, serviciul personal, telefon 1532.00, pînă la data de 12 martie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial Partea a III-a, nr. 4 din 8 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București în ziua de 27 martie 1969, ora 8.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU”

București

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

- 1 Conferențiar poz. IV/4 — disciplina Îmbunătățiri funciare, de la catedra de Îmbunătățiri funciare, topografie și desen tehnic;
- 2 Conferențiar poz. XII/4 — disciplina Entomologie, de la catedra de Protecția plantelor;
- 3 Conferențiar poz. XII/5 — disciplina Entomologie, de la catedra de Protecția plantelor;
- 4 Conferențiar poz. XIII/2 — disciplina Agrochimie de la catedra de Chimie agricolă;
- 5 Conferențiar poz. IV/3 — disciplina Materialism dialectic de la catedra de Socialism științific.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț la rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte:

- Copie legalizată de pe diploma de Stat sau de pe act echivalent de studii superioare;
- Copie legalizată de pe diploma de doctor sau doctor docent (candidat în științe);
- Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
- Certificatul de caracterizare a activității profesionale sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat;
- Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior, sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu” București, b-dul Mărăști nr. 59, în termen de două luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU”

BUCUREȘTI

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următorului post didactic:

- 1 Profesor poz. XXIII/6 — disciplina „Patologie veterinară și Legislație sanitară veterinară” de la catedra de Igienă și patologie veterinară, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț la rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte:

- Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe act echivalent de studii superioare;
- Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent (candidat în științe);
- Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
- Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat;
- Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „N. Bălcescu” București, b-dul Mărăști nr. 59 în termen de două luni de la publicarea acestui anunț.

sticlele în bani

PREDÎNDU-LE LA CENTRELE DE RECUPERARE I. R. V. A.